



Pou del Balneari de Roqueta

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Parc Roqueta
Emplaçament Al costat del Torrent de la Ferreria
Alçada: 568

Coordenades:

Latitud: 41.8603
Longitud: 2.22872
UTM Est (X): 435985
UTM Nord (Y): 4634553

Classificació

Número de fitxa 08283 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX / XX
Any 1896
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 12265-I
POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. El-5 Element aïllat específic. BCIL tipus A.
Data aprovació: dc., 20/07/2011 - 12:00
Número inventari IPAC 46227, IPEC 901844
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tona

Fitxes associades:

[Balneari Codina](#)

[Balneari Ullastres](#)

Autoria de la fitxa

Marta Maragall Moreno (TRÍADE Serveis Culturals)

Data de registre de la fitxa:

dl., 26/02/2024 - 19:52

Descripció

Pou de l'antic balneari Roqueta (enderrocat el 1974) ubicat al Parc Roqueta, i que conserva l'estructura aïllada. Presenta planta hexagonal, amb una pèrgola amb embigat de fusta i barana de ferro. Els constructors de la pèrgola actual, van voler evocar l'arquitectura del pou original. La base d'aquesta estructura, està feta amb totxo de maó vist. L'escala de marbre interior (de més de 100 graons) condueix a la deu d'aigües sulfuroses i va ser restaurada recentment.

Des de la pèrgola, l'accés a la sala del pou es fa a través d'unes escales que baixen i voregen l'element fins trobar-nos l'accés al pou tancat amb una porta-reixa. A tocar, hi ha la riera de Tona.

Al costat del conjunt una zona de barbacoes i una font dona servei a l'àrea de pícnic i esbarjo de tot el Parc Roqueta, integrant l'element patrimonial en l'espai d'ús públic.

Observacions:

És l'únic vestigi que queda del balneari Roqueta, fundat el 1896. Estava colgat des de l'enderroc de 1974 i es va rehabilitar l'any 1999 per integrar-lo al parc Roqueta.

Actualment el pou està tancat al públic. Fa un temps es varen detectar inundacions importants que afectaven la sala d'accés, i l'Ajuntament de Tona va encarregar un estudi per conèixer l'estat hidrològic i establir mesures preventives i correctores al respecte.

Les aigües mineromedicinales de Tona són termals fredes (entre 11 i 16 graus), i procedeixen dels materials orgànics marins de fa més de 30 milions d'anys. Això, i el contacte de l'aigua amb les mateixes margues geològiques locals afavoririen la formació dels coneguts sulfurs. Externament, les aigües es caracteritzen per la seva transparència. Els tractaments més estesos amb aquestes aigües mineromedicinales eren diversos, sobretot es centraven en curar reumatismes, artrosis, limfomes, raquitismes, bronquitis, tuberculosi, etc.

Història

Josep Roqueta i Bres l'any 1890 va descobrir una nova deu d'aigua molt a prop del balneari Ullastres, ja en funcionament feia un temps. Aquest fet va provocar conflictes entre els propietaris per l'autorització de l'explotació de les deu d'aigua Roqueta.

El 1896, Ramon Montaner i Francesc Simon, amos de l'editorial Montaner i Simon, junt amb Josep Roqueta, van constituir la societat "Nuevas Aguas de Tona" per poder-les explotar amb tots els permisos, i construir un nou balneari. A poc a poc, al voltant d'aquest balneari, va néixer un barri residencial burgès, que va acollir personalitats del món cultural, social i polític.

Un testimoni excepcional de la vida del pou del balneari Roqueta fou la senyora Maria Molas i Tarrés, veïna de Tona, i que va treballar com a infermera des del 1947 fins que es va casar el 1969. Poc després, el recinte va tancar. El testimoni el recull Xevi Camprubí, l'any 2000, a la revista local Llibre de Tona (CAMPRUBÍ: 2000, p.58).

Segons Maria Molas, l'actual entrada al pou estava situada a un nivell més baix que l'original, i s'hi accedia des de l'interior del balneari per una porta, que donava a l'escala.

La societat balneària es va dissoldre l'any 1949, i el balneari va tancar el 1966. Al cap de pocs anys, el 1974, es va enderrocar. En època actual, l'Ajuntament de Tona va recuperar l'indret amb el parc i el pou, i la seva escala.

Bibliografia

BAYÉS i FUSTER, Antonio (1881) Aguas minero-medicinales salino-yodo-sulfuradas de S.Andrés de Tona (provincia de Barcelona, partido judicial de Vich) de Ullastres y Ca. Vic, Establecimiento tipográfico de Ramon Anglada y Pujals. Versió digital a Biblioteca Patrimonial Digital de la Universitat de Barcelona.

CAMPRUBÍ i PLA, Xevi (2000) “Retorn al pou dels records”. Llibre de Tona. Tona. Pàgines 58-63.

PLADEVALL, Antoni. (1990) Tona. Mil cent anys d'història. Ajuntament de Tona – Eumo Editorial, pàgina 273, 284-285

PADRÓS GÓMEZ, Carles (2008) *Dossier documentació Ruta de l'aigua a Tona (Osona)*. Ajuntament de Tona, Centre Interpretació del Camp de les Lloses. Inèdit.

PADRÓS, Carles i PUIGFERRAT, Carles. (2011). Tona. Recull gràfic 1890 - 1978. Editorial Efadós.

PUIGFERRAT, Carles (2000). “La febre de l'aigua”. Llibre de Tona, Sant Jordi 2000. Tona.Pàgines 64-70.

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

[Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya.](#)

Enllaços d'interès:

[Ruta de l'aigua de Tona](#)

[Llibre de Tona 2000. Retorn al pou dels records.](#)



